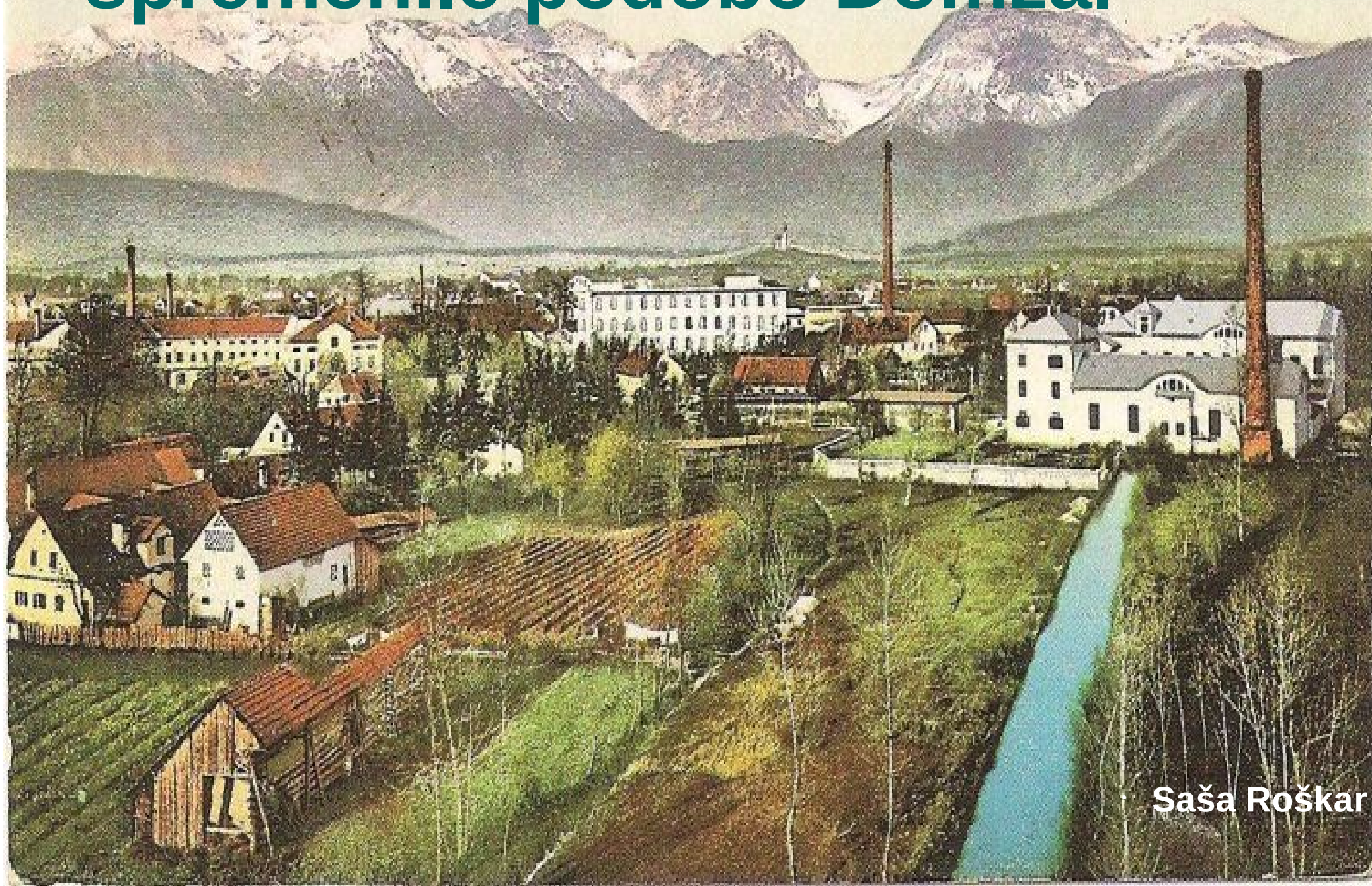

Domschale mit den Berneralpen.

- **Tovarne slamnikov so spremenile podobo Domžal**

Saša Roškar

· Slamnikarstvo kot domača obrt

- slamnikarstvo = izdelava pokrival iz slame

Slamnike šivajo ročno po domovih iz spletenih slamnatih kit.

1. polovica 18. stol. do sredine 19. stol.:

- izdelava za lastne potrebe
- prodaja na okoliških sejmih
- središče je okolica Ihana, od koder se je obrt širila v okolico Doba, Brda, Komende in Kamnika
- slamnike prodajajo krošnjari – Blejci Kočevarji in Tirolci

sredina 19. stol:

- zakonodaja spodbuja obrt in podjetništvo
- registrirajo prve večje delavnice

štiri vasi: Spodnje in Zgornje Domžale, Stob ter Študa

· Franciscejski kataster, vir: Arhiv Slovenije, spleti dostop

• Tirolski tovarnarji

Avstrija je omejila krošnjarjenje, zato Tirolski krošnjarji zgradijo svojo lastno trgovsko mrežo s trgovinami in delavnicami po vsej Avstroogrski.

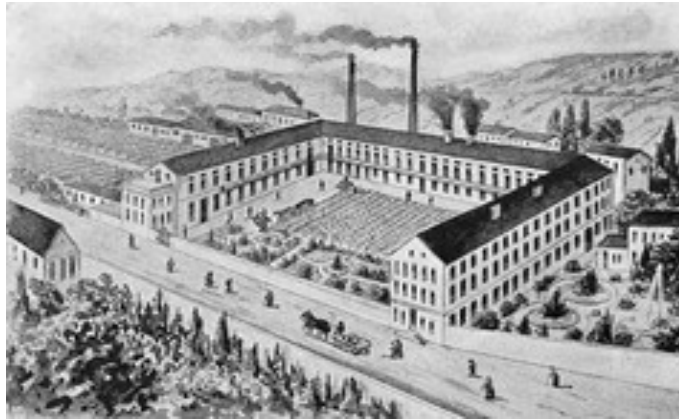
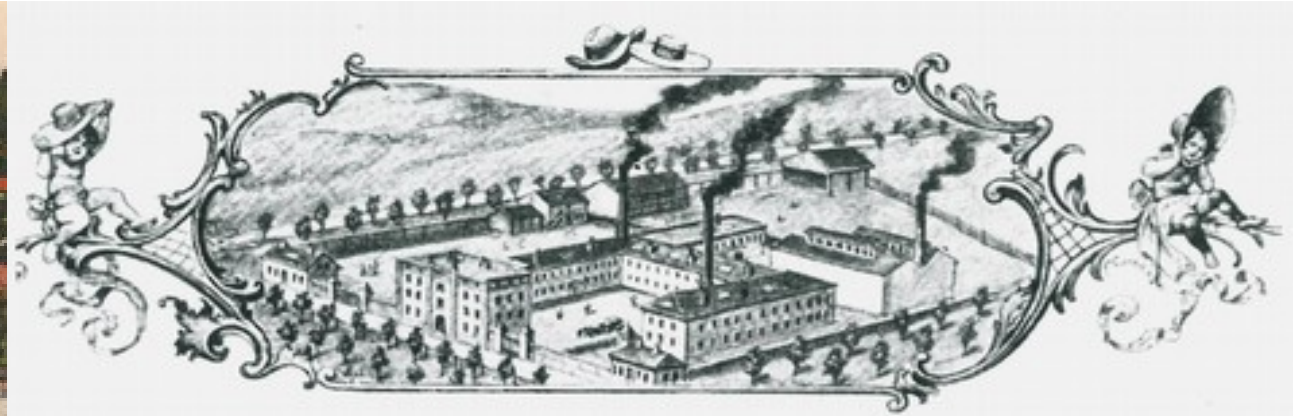

Domžale z okolico:

- dostopni polizdelki
- delovna sila
- mlinščice, ki omogočajo izkoriščanje energije

- Prvo tirolsko tovarno slarnikov je zgradil Pavel Mellitzer v Študi leta 1857.

• Tirolski tovarnarji

• Domači tovarnarji

- Domžale so zrasle na slamnikih

• Življenje s tovarno

„Tudi ljudje, ki jih srečuješ, vzbujajo takoj tvojo pozornost. Ženske so napravljene ličneje, kot se sicer na deželi ob delavnikih to opazuje. Umevno! Saj prihajajo iz tovarne, kjer opravljajo primeroma prav lepo in snažno delo. Pa so prav mnoge izmed njih videle že tudi nekoliko več sveta, kot samo domači zvonik. Marsikatera je bila kot izurjena slamnikarska šivalka že po eno, po več zim na Dunaju, v Pragi, Budapešti in drugod. A se niso nič prevzele. Saj jih vidiš, kakšne so! Neka prirojena, neprisiljena prijaznost jim odseva iz obraza in vsega obnašanja. Sam smeh jih je!“

• Franc Bernik

• Dediščina slamnikarskih tovarn

• Slamnikarski muzej Domžale

• Izzivi za prihodnost

TOVARNA SLAMNIKOV IN KLOBUKOV
J. OBERWALDER & CIE
SLOVENIJA :: DOMŽALE :: SLOVENIJA

 UNIVERZALE DOMŽALE Slamnikarstvo center 4 1290 Domžale	 UNIVERZALE DOMŽALE	 UNIVERZALE DOMŽALE
ARTIKEL : 84 1889 1 888 ROBNI SLAMNIK	ARTIKEL : 84 2218 1 855 BENSKI SLAMNIK	ARTIKEL : 84 3189 1 853 OTROSKI SLAMNIK
VELIKOST : 59	VELIKOST : 55	VELIKOST : 53
SUROVINSKA BETAVA : 100% NARAVNA SLAMA	SUROVINSKA BETAVA : 100% NARAVNA SLAMA	SUROVINSKA BETAVA : 100% NARAVNA SLAMA
  838074 128720	 838074 118724	 838074 007800